

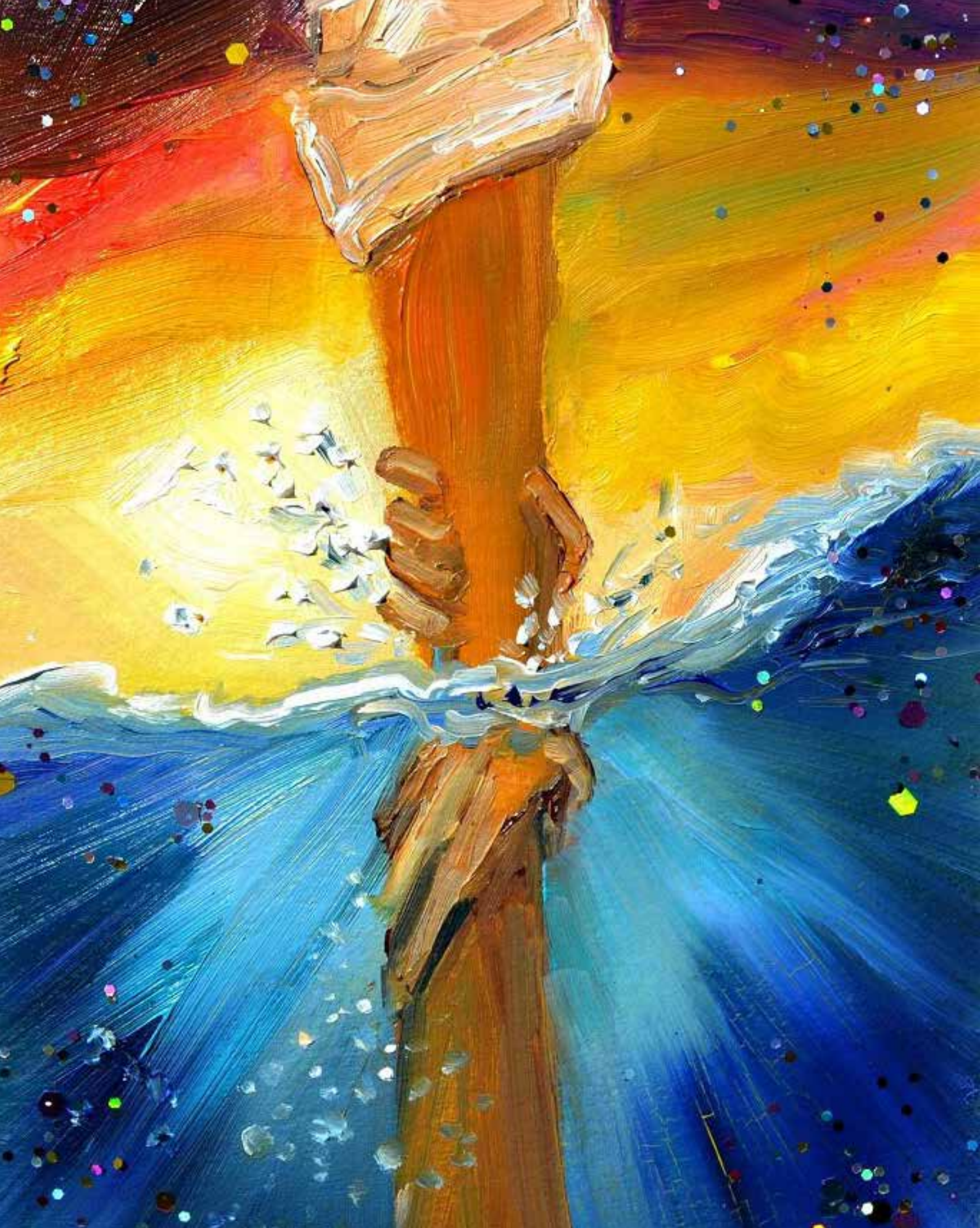

MIR I DOBRO

Glasnik Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM

MOSTAR, LVII/1, Uskrs 2025.

LVII/1, Uskrs 2025., SLUŽBENO GLASILO

Izdaje: Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM, Franjevačka 1, pp 153, 88 000 Mostar;

Tel (036) 333-525; Faks (036) 333-526; web: www.franjevci.info; e-mail: mostar@franjevci.info

Uredio: fra Andrija Majić; **Odgovara:** fra Jozo Grbeš; **Lektura:** Irina Budimir

Grafička priprema: Shift Brand Design; **Tisak:** Fram - Ziral; **Zaključeno:** travanj 2025.

PROVINCIJALOVA RIJEČ

Uvodna riječ.	4
--------------------	---

IZ GENERALNE KURIJE REDA

Pismo Generala Reda o osamdesetoj obljetnici ubojstva naše braće.	6
Uskrsna poruka Generala Reda.	8

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

Jubilarci u 2025. godini.	12
Susret braće u formaciji na Širokom Brijegu.	12
Molitveni spomen na ubijene fratre i vjerni puk.	13
Izabrana nova uprava Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji.	15
Mjesečna provincijska duhovna obnova u Mostaru.	15
Susret mlađe braće u Masnoj Luci (<i>Under10</i>).	16

NAŠI POKOJNICI

+ Ante Sivrić.	17
+ Danica Puljić.	17
+ Krešo Pandžić.	17

VIJESTI

Biskupu msgr. Petru Paliću predan dokument za pokretanje postupka proglašenja mučenicima fra Andrije Topića i 49 braće.	18
Proslavljeno Stepinčevo u New Yorku.	19
Našim bogoslovima dodijeljene dekanove nagrade.	20

IZDAVAŠTVO

Novi broj <i>Hercegovine franciscane</i>	21
<i>Ibis ad crucem</i>	22
<i>Svjedoci i svjetionici</i>	22
<i>Učitelju, za Tobom ću kamo god Ti pošao</i>	22
<i>Cvrčak Povjesničar i Mrav Jasko</i>	23
<i>Radosno u novi dan</i>	23
<i>Otac</i>	24
<i>Krvlju opečaćeni za nebo</i>	24

NAŠA PRISUTNOST (ADRESAR)

Raspored osoblja.	25
------------------------	----

Uvodna riječ

Draga braćo!

Čovjek živi u svijetu razdvojenosti i odlazaka. Prije ili kasnije svi moramo napustiti svoj *vrt*. Ne možemo ostati ovdje! U nekom času našega života otkrijemo da su život i smrt, negativno i pozitivno dio iste stvarnosti. Sve istodobno živi i umire. Rastajemo se od onih koje volimo. U rastancima prolazimo putem tuge, tame, odvojenosti i ljubavi, te cijepanja vlastita života na fragmente memorije. Rastanci su nam priprema za rastanak od onoga kojeg zovemo ja, a boli i patnje, rane i praštanja postaju naše bogatstvo.

Čovjekova čežnja za besmrtnim je stalna u njemu. Stoga je iskazuje u svom fizičkom potomstvu, intelektualnoj ostavštini, slavnim imenu... Budući da čovjek nema stalnosti u sebi, on želi nastaviti postojati u drugome, ali njegovo postojanje u drugome je samo sjena bez trajnosti jer i taj drugi i to drugo mora nestati. Stoga, samo Jedan pruža trajnost koju nazivamo vječnošću - "*Onaj koji jest*" (Iz, 3,14), koji ne nestaje već ostaje usprkos svijetu koji prolazi i koji se mijenja. Isus je to znao. Zato je i rekao svojim da su u zabludi, da se uvelike varaju ako ne razumiju *Pisama ni Sile Božje*, jer *nije on Bog mrtvih nego živih* (Mk 12, 24. 27). Ne zavaravajmo se ni mi danas ugodnošću prolaznoga. Nerazumijevanje stvara zablude.

Znamo da se križ jedino razumije uskrsnućem. To je logika svake patnje. Ono kasnije razumije ono ranije! Prije ili kasnije susrećemo Isusa koji je hodao tamo gdje nema puta. *Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni* (Iv 14, 6). Mi ne znamo put bez njega! Bez njega ne možemo do njega. Bez njega samo hodamo, a ne znamo kamo, zauzeti smo, a ne znamo čime, govorimo, a ne znamo o čemu. On jest! Uskrsnuće je pitanje vjere i pitanje spremnosti na zemaljski nestanak, na zaborav iz sjećanja ljudi, na iščeznuće vremenitoga. Da, tako će biti sa svime što prolazi. Osim s Njim! S Njim prestaje prolazno, a počinje vječno. Stoga, *sretan Uskrs* znači: Vjerujem da je tako! Napuštam sve što je izvan takvoga i tako život podređujem samo ljubavi pokazanoj u kapljama kalvarijske krvi i praznini groba u vrtu (Iv 19, 41)! Ničevu drugom! Veliki papa Ratzinger to je vjerovanje izrazio riječima: *Vrlo je razumno vjerovati u ljubav koja je pobijedila smrt*.

Put nam je pokazan. Sretan Uskrs!

Bratski,

fra Jozo Grbeš, provincijal

Pismo Generala Reda o osamdesetoj obljetnici ubojstva naše braće

Fra Jozi Grbešu, OFM,
provincijalnomu ministru,
i braći Hercegovačke franjevačke pro-
vincije Uznesenja BDM
Rim, 7. veljače 2025.

Draga braćo,
Gospodin vam dao mir!

Prisjećajući se 80. obljetnice mučenič-
koga stradanja dvanaestorice fratara sa
Širokoga Brijega, prigibamo glavu pred
njihovim najizvrsnijim svjedočanstvom
vjere i predanosti Kristu.

Toga su tragičnoga 7. veljače 1945.
u svetištu Uznesenja Blažene Djevice
Marije – važnomu duhovnomu središtu
Hercegovine – ti sinovi svetoga Franje
svojom najvećom žrtvom pokazali što
znači biti istinski Kristov sljedbenik.
Suočeni sa zahtjevom da se odreknu
svojega poziva, izabrali su mu ostati
vjerni preobrazivši tako i sam trenutak
mučeništva u posljednju i potpunu ispo-
vijest vjere i svojega zvanja.

Pred prijetnjama i nasiljem ta su braća
podržavali jedan drugoga u molitveno-
mu zajedništvu. Njihovi su se glasovi,
isprepleteni s pjesmom Gospinih litan-
ija, uzdigli prema nebu dok su jedan po
jedan išli u smrt. Na taj su način, zapeča-
tivši vlastitom krvlju svoju posvemašnju
posvećenost Bogu, u milosnu priliku
preobrazili ono što su njihovi progonite-
lji zamislili kao trenutak užasa.

Svetište na Širokomu Brijegu, sagrađe-
no 1846. godine zahvaljujući predanosti
dvanaestorice prvih fratara, postalo je ne
samo žila kucavica katoličke vjere u Her-
cegovini, nego i čuvar sjećanja i identi-
teta hrvatskoga naroda. Desetine tisuća
knjiga gimnazijske kao i samostanske
knjižnice, barbarski uništenih zajedno s
tijelima mučenika, svjedoče o tome ko-
liko su se progonitelji bojali snage vjere i
kulture koju je to mjesto predstavljalo.

Danas, osamdeset godina kasnije, nji-
hova žrtva i dalje snažno govori. Podsje-
ća nas na to kako redovnički poziv nije
tek *uloga* ili *odijelo* koje se po volji može
odložiti, već cjelovit odgovor na Božju
ljubav koja zahvaća život u potpunosti,
bez obzira na posljedice. Njihova smrt,
taj krajnji čin ljubavi, preobražava širo-
kobriješko svetište iz mjesta mučeništva
u mjesto živa svjedočanstva snage vjere.

Njihov nas primjer uči da vjernost
Kristu katkad može zahtijevati i naše po-
svemašnje predanje, ali nam također po-
kazuje kako ta vjernost, življenja u brat-
skom zajedništvu, može postati izvorom
snage i hrabrosti. Dok se danas prisjeća-
mo te dvanaestorice braće, spominjemo
se i ostalih trideset i osam slugu Božjih,
braće franjevaca ove Provincije, za koje
će uskoro započeti biskupijski postupak
za priznavanje mučeništva, te molimo
njihov zagovor kako bismo i mi pronašli
snagu ostati vjernima našem kršćan-
skome pozivu, bez obzira na cijenu. Sa
zahvalnošću čuvamo spomen i na drugu
našu braću koji su iskusili progone,
zatvaranja i ubijanja u poratnomu raz-
doblju i na njihovo trpljenje – bilo ono
poznato, bilo skriveno.

Svjedočanstvo fratara kojih se da-
nas spominjemo pokazuje nam da ih
nikakvo nasilje nije uspjelo izbrisati iz
sjećanja naroda te ono i dalje sjaji kao
svjetlo nade i vjernosti podsjećajući nas
da je Kristova ljubav jača od svakoga
progona.

Preporučujem naš Red kao i moju
službu zagovoru Blažene Djevice Marije
na nebo uznesene te molitvama naše
braće.

Uz blagoslov sv. Franje, bratski vas
pozdravljam.

*fra Massimo Fusarelli,
generalni ministar*

ORDO FRATRUM
MINORUM

PORUKA Generalnog ministra za Uskrs 2025.

Isusova i naša molitva

Svoj Braći Reda
Sestrama Klarisama i Sestrama Reda Bezgrešnog Začeca
Sestrama Franjevkama pridruženima našem Redu
Franjevačkim laikinjama i laicima

Rim, 10. travnja 2025.

Draga braćo i sestre,

Gospodin vam dao mir!

Dok se približavamo Velikom tjednu, želio bih se zadržati na temeljnoj značajki Gospodinove muke, smrti i uskrsnuća: njegovoj molitvi.

Evandjelja nam svjedoče da se Isus cijeli svoj život molio tražeći prostore jedinstva i blizine s Ocem. Molio se u Hramu s apostolima kao i prije svojih najvažnijih djela. Molitva je bila uobičajeni okvir njegova postojanja te poziva i nas da s njim uđemo u ovo otajstvo.

Isus je uvijek molio, čak i trenucima tame svoje muke. Na Cvjetnu nedjelju zajedno s mnoštvom blagoslivlja Oca. Za vrijeme Posljednje večere zahvaljuje za darove kruha i vina. U Maslinskom vrtu njegova se molitva pojačava sve do krvavog znoja kako bi prionuo uz Očevu volju. On na križu moli, povjerava se Ocu i svima oprašta. U tišini Velike subote ostaje potpuno predan Ocu.

„Uskrsnuh i sada sam s tobom, na mene si ruku svoju stavio”: antifona Uskrsnog jutra prikazuje nam Isusa koji se u trenutku uskrsnuća moli Ocu glasom patnika izmučenog danima muke. Sada je pak “uvijek živ da se za njih zauzima”(Heb 7,25).

S pogledom uprtim u Isusa, prisjetimo se da izvor molitve prethodi samom činu naše molitve: to je Duh Raspetoga-Uskrslog i njegovo sveto djelovanje (usp. *Potvrđeno Pravilo* 10,8). U Njemu možemo odgovoriti na čežnju za Bogom koja prebiva u nama i najjasnije se očituje u tišini.

Trebamo iznova započeti od Boga, započeti od Onoga koji u nama prebiva, a molitva je za ovaj put nužna. Nije joj lako ostati vjeran, pogotovo u ovom složenom povijesnom času. Nerijetko naša molitva postaje mehanička, gubeći životni kontakt sa svakodnevicom. Osobna molitva – meditacija, tišina, molitveno čitanje Riječi – tada osobito trpi. Nismo li u iskušenju da to sve zapustimo pod izlikom višestrukih obaveza? Dakle, kada se osobna molitva razvodni, tada čak i molitva Časoslova i slavljenje Euharistije postaje osiromašeno, osjećaji srca ne titraju i misao na Boga blijedi.

Pozivam vas da u osobnoj meditaciji razmislite o sljedećem:

Što je uopće moja molitva? Koliko molitvu osjećam problemom ili mi ona ne predstavlja problem jer ju ne shvaćam ozbiljno?

Osjećam li želju za osobnom molitvom? Je li to kod mene uopće prisutno ili je odsutno?

Je li mi naporno u molitvi tražiti ono što se sviđa Gospodinu, radujući se njegovoj volji u mom životu? Osjećam li otpor prema tome?

Kao braća i sestre *kontemplativci u misiji*, pozvani smo njegovati stalnu intimnost s Gospodinom: susresti Ga, ljubiti Ga i dopustiti da se preobrazimo u Njemu, kako bi izašli iz sebe i išli prema punini života u svijetu. Nema i ne nudim jednostavne recepte. Iz osobnog sam iskustva naučio kako se svaki dan mora početi iznova, prihvaćajući Gospodinov poziv da budemo s Njim. Kako nas podsjeća sv. Franjo, moramo se čuvati đavolske lukavštine koja želi odvratiti naše srce od Gospodina svjetovnim brigama (usp. *Nepotvrđeno Pravilo* 22, 9-25).

Zbog toga je molitva bitan dio duhovne borbe. Svaki iskren odnos ima svoje poteškoće, pa tako i onaj s Bogom. Molitva nas iznova povezuje s nama samima i s Duhom koji prebiva u nama, pomažući nam otkriti pravo lice Boga kao Oca i ujedno i naše pravo lice.

Molitva nije opcija, već životna potreba. O njoj ovisi čistoća i kvaliteta našeg ljudskog, kršćanskog i franjevačkog života, sposobnog s Marijom čuvati riječi i djela Gospodinova. Neće biti istinske i trajne obnove bez odlučnog povratka Bogu i to kroz molitvu koja je u doticaju s našom konkretnom stvarnošću.

Sveti nas je Franjo poticao na zajedničku molitvu: "I uvijek tu pripravljamo prebivalište njemu koji je Gospodin Bog svemogući" (*Nepotvrđeno Pravilo* 22,27). Bratstvo koje moli postaje istinsko obitavalište, a ne duhovna pustinja, postaje vježbalište ljubavi i evanđeoske nade, a ne jednostavna prolazna postaja u funkciji neke pastoralne ili društvene službe.

Udimo u Veliki tjedan s duhom molitve, pa ako i smo i umorni. Nemojmo se zavaravati da možemo zamijeniti molitvu bilo kakvom obvezom, ma koliko ona bila plemenita. Osobni odnos s Gospodinom ostaje središte naše odluke za nasljedovanjem Isusa u duhu svetog Franje, svete Klare, svete Beatrice da Silva i svete Elizabete, koji su sami postali živa molitva.

Živimo Uskrs kao zajednica onih koji bdiju: molitva nam omogućuje da živimo na zemlji s pogledom uprtim prema nebu i sa srcem pozornim na ljudske vapaje. Tako možemo vidjeti Božji osmijeh upućen svijetu koji je obasjan zrakama nade unatoč tolikim znakovima smrti, ratovima i naoružavanju, nepravdama, ekološkoj krizi, odbacivanju malenih, izbjeglica i migranta, bahatosti bogatih koji su ravnodušni prema sudbini siromašnih

Želimo li se još uvijek zaljubiti u dar molitve, stvarajući u našim bratstvima za to pogodne okolnosti? Ovog Uskrsa, dok pristupamo sakramentu pomirenja, ispovjedimo i zapreke koje nam stoje na putu molitvenog života i ponovno krenimo naprijed s obnovljenim žarom. Ostavimo u sebi mjesta za Gospodina i doživjet ćemo ljepotu njegova lica i pronaći odgovor na mnoge vapaje.

Radost koju je Franjo doživio zreli je plod ovog puta. Ako ustrajemo u traženju lica Gospodinovog, možemo postati ljudi smiraja, usredotočeni na ono što je uistinu bitno, sposobni za stvarnu brigu za druge, čak i u svakodnevnim poteškoćama.

To je moja želja za sve nas dok slavimo 800.-tu obljetnicu Pjesme Stvorova, koja je najuzvišeniji izraz blagoslovne i zahvalne molitve svetog Franje. I mi ovog Uskrsa želimo reći Gospodinu:

Tebe, koji si svet i ponizan, hvalimo sa svim tvojim stvorenjima. Slavimo te i za ono što nas plaši, kao što su bolest i smrt. Slavimo te za one koji prolazeći kroz tamu opraštaju. Slavimo te sa svim živim bićima i sve uzvraćamo tebi, Gospodine, koji si izvor svega života.

S ovim osjećajima, svet i blagoslovljen Uskrs svima.

Bratski,

Fra Massimo Fusarelli OFM

Fra Massimo Fusarelli, OFM

Generalni ministar

Prot. 114020/MG-36-2025

ORDO FRATRUM
MINORUM

Curia Generalis
Via di S. Maria Mediatrice, 25
00165 Roma, Italia
www.ofm.org

Jubilarci u 2025. godini

50. obljetnica redovništva
fra Branimir Musa

60. obljetnica redovništva
fra Klement Galić

70. obljetnica redovništva
fra Pavao Maslić

25. obljetnica misništva
fra Ivica Majstorović
fra Mario Knezović
fra Stipe Marković
fra Tomislav Puljić
fra Mate Tadić, st.

50. obljetnica misništva
fra Šimun (Šito) Ćorić
fra Klement Galić
fra Ante Medić
fra Stjepan Pandžić
fra Ante Pranjić

60. obljetnica misništva
fra Ante Ivanković

Susret braće u formaciji na Širokom Brijegu

Posljednega dana 2024. godine na Širokom Brijegu održan je susret svih odgajnika naše Provincije. Oko 16 sati na zajedničkom druženju i okrepili su se naši sjemeništarci iz Sinja, postulanti iz Mostara, novaci s Humca, braća s jednostavnim zavjetima (bogoslavi) iz Zagreba sa svojim odgojiteljima i provincijalom fra Jozom Grbešom na zajednički susret koji će, nadamo se, postati jedna

lijepa i potrebna tradicija u našoj zajednici. Nakon sat vremena druženja u duhu franjevačke jednostavnosti i mladenačke radosti, uslijedilo je predavanje fra Slavena Tomića koji je govorio o kozmičko-nebeskoj dimenziji liturgije povezujući ju s izvještajem stvaranja iz *Knjige Postanka* i s *Pjesmom stvorova* svetoga Franje. Po završetku predavanja, u 18 sati, s mnoštvom širokobriješkoga puka proslavljena je sveta

misa zahvalnica za proteklu 2024. godinu koju je predslavio provincijal fra Jozo. Otpjevavši himnu *Te Deum* (*Tebe Boga hvalimo*) susret je nastavljen zajedničkom večerom s bratstvom samostana na Širokom Brijegu, a nakon večere uz pjesmu i molitvu svi sudionici susreta na ratom skloništu prisjetili su se naših ubijenih fratara. Susret je završio druženjem, razgovorom i pjesmom u samostanskoj zbornici.

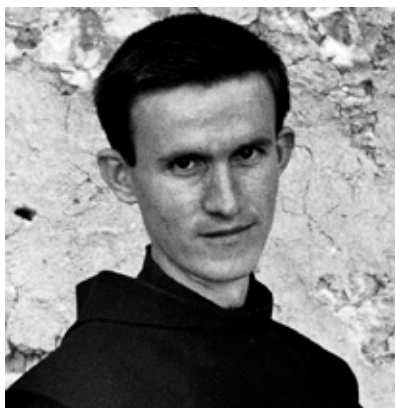

Molitveni spomen na ubijene fratre i vjerni puk

Na osamdesetu obljetnicu ubojstva naše braće na Širokom Brijegu i ove godine održan je molitveni spomen na sve ubijene fratre naše Provincije te ubijeni vjerni puk. Molitveni program započeo je u 16.00 molitvom kraj ratnoga skloništa gdje su naši bogoslovi zapalili 12 svijeća u znak sjećanja na 12 fratara koji su ubijeni i spaljeni u tom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila prema samostanskoj crkvi. U njoj su sudjelovali širokobriješki framaši, njih 66 u čast 66 ubijenih hercegovačkih franjevaca. Svaki framaš nosio je odjeću s likom jednoga ubijenog franjevca, a na leđima je pisalo ime franjevca i broj godina koliko ih je imao u trenutku smrti. Po dolasku u crkvu uslijedila je molitva na grobnici gdje su položeni posmrtni ostaci dvadeset četvorice fratara.

Svečanu sv. misu zadušnicu predslavio je mjesni biskup msgr. Petar Palić. U misnom slavlju sudjelovali su: nadbiskup Tirane msgr. Arjan Dodaj, kotorski biskup msgr. fra Mladen Vukšić, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozo Grbeš, provincijal Bosne Srebrene fra Zdravko Dadić, provincijal Provincije Presvetoga Otkupitelja fra Marko Mrše, provincijal Provincije sv. Jeronima fra Tomislav Šanko, vicepostulator fra Miljenko Stojić, gvardijani, preko stotinu svećenika te mnoštvo vjernoga puka. Pjevanje na sv. misi predvodio je širokobriješki veliki župni zbor.

Msgr. Petar Palić u svojoj propovijedi govorio je o križu koji su ponijeli naši hercegovački

franjevci i hrvatski narod. »Mi se danas spominjemo ubijenih svećenika koji su navješćivali Riječ Božju. Tu plejadu Kristovih svjedoka predvodi "najsvidljivi lik Crkve Božje u Hrvata" bl. Alojzije Stepinac, zatim bl. Miroslav Bulešić i bl. Drinske mučenice, posljednji proglašeni blaženici iz hrvatskoga naroda koji su bili žrtve istoga komunističkog sustava: fra Serafin Glasnović Kodić i don Anton Muzić, kao i posljednji proglašeni blaženik, doduše iz drugoga povijesnog razdoblja ali jednako tako mučenik, fra Alojzije Palić. Promatramo kraj njihova života koji izaziva strah. Nitko ne bi želio takav kraj. Međutim, oni su upravo po kraju svoga života postali najsljibniji Kristu. I stoga

ne žalimo i ne bunimo se protiv križa koji je morao ponijeti naš narod, ne samo na ovim prostorima, ova biskupija, ova provincija, ova župa, kao i druge župe u našim biskupijama. Jer smo po tom križu bili ujedinjeni s onim križem koji je Krist nosio, a koji je vodio prema Uskrsu. Potreban nam je križ u našem životu, braćo i sestre, jer bez križa, bez kajanja, nema izgleda za budućnost. Tamo gdje je križ zaboravljen, gdje se ne razumije potreba kajanja, prazna je sva priča o obraćenju. U konačnici, križ koji nosimo ovih 80 godina smislen je i potreban, jer nam čisti pogled, jer ne dopušta da žrtve padnu u zaborav, jer nas poziva na trajno zauzimanje za mir, pravdu, pravednost i istinu. Današnji spomen i sjećanje na ubijene franjevce i ostale svećenike i vjernike laike za vrijeme i nakon Drugog svj. rata ne budi u nama mržnju, ne paralizira nas u oprost, nego nas potiče da se sjetimo "starješina", da učimo iz njihova primjera ljubavi prema Isusu Kristu, Crkvi i svom hrvatskom narodu. ...Odakle dolazi radikalna smjelost i sloboda mučenika? Kako ljudi poput naših

franjevaca i drugih svećenika, ali i vjernika laika, pronalaze "ludu" hrabrost da priznaju Krista pred vladarima i vlastima koji su apsolutno naumili, ne samo eliminirati njihove živote, već i potpuno iskorijeniti Evanđelje i Crkvu Kristovu? Kada do toga dođe, jedini mogući odgovor je Ljubav. Mučenici se napajaju Ljubavlju. I ta ljubav nije neki nejasan osjećaj ili topla emocija. Božja ljubav nije apstraktna ideja. Božja ljubav je osoba Duha Svetoga; zajedniš-

U spomen na svu našu ubijenu braću i njihova djela u tijeku je još uvijek proces postavljanja novih orgulja koje su, kako možete vidjeti, postale i kruna ove crkve. One su još uvijek nijeme, jer u tijeku je proces postavljanja, ugađanja i štimanja svirala. A to je i jedna simbolika ovoga dana. Tišinu ovoga dana pretvorimo u molitvu i zahvalnost.»

Provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozo Grbeš u svome govoru zahvalio

tvo ljubavi koje postoji između Oca i Sina oduvijek Bog ulijeva u nas. To je ista Ljubav koja je ispunila mučenike! To je izvor njihova samopouzdanja i mira pred sigurnom smrću. I to je isti Duh Sveti, ista Ljubav koja je izlivena i u naša srca«, naglasio je mons. Petar Palić.

Guardijan širokobriješkega samostana fra Ivan Marić uputio je prigodne riječi na kraju sv. mise za dušnice: »Istina o ovim danima nije samo u znanim i neznanim grobovima. Ona je u nama i oko nas. Već 80 godina ona pronalazi svoj put i nastanjuje se u nama u obličju molitve i pobožnosti prema ubijenim fratrima. Naša mjesna Crkva okrunjena je žrtvama svojih svećenika i fratara.

je svima koji su se 80 godina sjećali pobijenih franjevaca. Posebno je naglasio kako je u veljači u samo 8 dana ubijeno 46 franjevaca u Hercegovini. »Onaj koji je opsjednut mržnjom, osvetom ili ubojstvom nije gospodar života. "Iskrena vjera uzdiže nas iznad gorčine tuge." Stoga ovaj dan, zauvijek ispisan u memoriji hrvatskoga puka, naše Provincije i biskupije, neka bude dan nade, pojilo hrabrosti, klesanje duha... I kada nam dođu dani slabosti, beznađa, sjetimo se njih koji dadoše sve: život! Njihov zagovor bit će moćan u našim životima. U tom Duhu čast mi je kazati ovdje, u ovom svetom mjestu širokobriješke crkve gdje se godinama prije njihove smrti

molitva naše braće "uzdizala kao tamjan pred licem Gospodnjim, a njihovi životi k'o prinos večernji!" (Usp. Ps 141,2), kako ovim danom 7. veljače jubilarne svete godine 2025., Vama, oče biskupe Petre, predadosmo dokumente našega Reda, kauze za proglašenje blaženima, završivši istražni postupak u našoj Provinciji, te povjeravamo Vašoj biskupskoj mudrosti koja će provesti kanonski postupak dalje. Vama, dakle, predadosmo dokument koji glasi »Sluga Božji fra Andrija Topić i 49 braće.« Zahvalni smo Bogu da od danas ovu našu braću možemo zvati Slugama Božjim! Da, s njima se nalazi i naš časni provincijal fra Leo i sva pokopana braća ovdje u ovoj crkvi na Brijegu u istom procesu, na istom putu prema blaženstvu.« Na kraju govora rekao je ovako: »Duge su ove godine, njih skoro 20 od 2004., traženja dokumenata, istraživanja arhiva, slušanja posrednih i neposrednih svjedoka, čekanja i provjeravanja. Mi vjerujemo da su sva naša ubijena braća, svih njih 66, svjedoci vjere i patnici ljubavi prema Kristu i svome narodu. Uskoro će izići i knjiga na više od 1.300 stranica njihovih detaljnih životopisa koja će svjedočiti još jednom o njihovoj veličini. Ali uza sve to, svjesni smo da kanonski proces ima svoje zahtjeve i kriterije, da još tragamo za velikim brojem naše braće. Vjerujem da Crkva uvijek razborito priznaje svoje blaženike i svece. Vjerujem da s velikom čežnjom i nadom vjerni katolički puk Hercegovine, i puno dalje od nje, s čežnjom čeka i moli za njihovo uzdignuće na oltar. Pred tom nadom svi mi ostajemo zahvalni.«

(Pobijeni.info/miriam)

Izabrana nova uprava Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji

Na redovitom kapitulu Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji za Ameriku i Kanadu koji se održan od 10. do 13. ožujka 2025. godine u samostanu hrvatskih franjevaca u Chicagu izabran je novi kustod i uprava Kustodije. Za novoga kustoda 11. ožujka izabran je fra Nikola Pašalić, dosadašnji župnik župe sv. Ćirila i Metoda u New Yorku. Za savjetnike Kustodije izabrani su: fra Miro Grubišić

(Windsor), fra Dražan Boras (Milwaukee), fra Gabrijel Škibola (Chicago-bl. Stepinac) i fra Dragan Bolčić (Montreal).

Kapitul se, pod presjedanjem provincijala Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM fra Joze Grbeša, nastavlja i završava kapitularnim kongresom u četvrtak, 13. ožujka, 2025. Preporučamo novu upravu Kustodije u molitve.

Tajništvo Kapitula

Mjesečna provincijska duhovna obnova u Mostaru

Mjesečna duhovna obnova za fratre naše Provincije održana je u samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru 18. ožujka 2025. godine. Predavač je bio prof. dr. don Hrvoje Kalem, izvanredni profesor na Katedri fundamentalne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, a tema njegova predavanja

bila je *Nada*. Obnova je počela molitvom trećega časa u 10 sati, nakon čega je fra Josip Vlašić, pročelnik Vijeća za duhovnost, svima zaželio dobrodošlicu. Don Hrvoje je u svom izlaganju objasnio razliku između optimizma i kršćanske nade. Koristeći se biblijskim starozavjetnim i novozavjetnim mislima istaknuo je važnost nade u životu kako laika

tako i redovnika i svećenika. Pozvao je da se Boga stavi na prvo mjesto u svome životu te da će tako naša nada tada biti prava nada o kojoj govori sveti Pavao: „U nadi protiv svake nade“ (Rim 4, 18).

Svetu Misu je predslavio vikar Provincije fra Miro Šego, te je nakon mise uslijedio zajednički ručak.

Susret mlađe braće u Masnoj Luci (*Under10*)

U srijedu, 2. travnja 2025. godine, u Franjevačkoj kući molitve u Masnoj Luci održan je susret za braću do deset godina doživotnih zavjeta (*UnderTen*). Susret je bio formativnog karaktera, na temu *Osobno razlučivanje duhova*, a predavač provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove p. Sebastian Šujević.

Susret je počeo u 9.30 sati, nakon čega je fra Josip Vlašić, moderator trajne formacije, pozdravio nazočne (24-oricu braće, zajedno s provincijalom fra Jozom). Kroz predavanja p. Sebastiana imali smo priliku upoznati pravila i dinamiku razlučivanja duhova, njegovu korist i način prakticiranja, i za

nas i za povjereni nam narod. Za vrijeme programa imali smo priliku primijeniti teoretska načela razlučivanja duhova te o njihovoj primjeni razgovarati u manjim skupinama, što je bilo plodonosno.

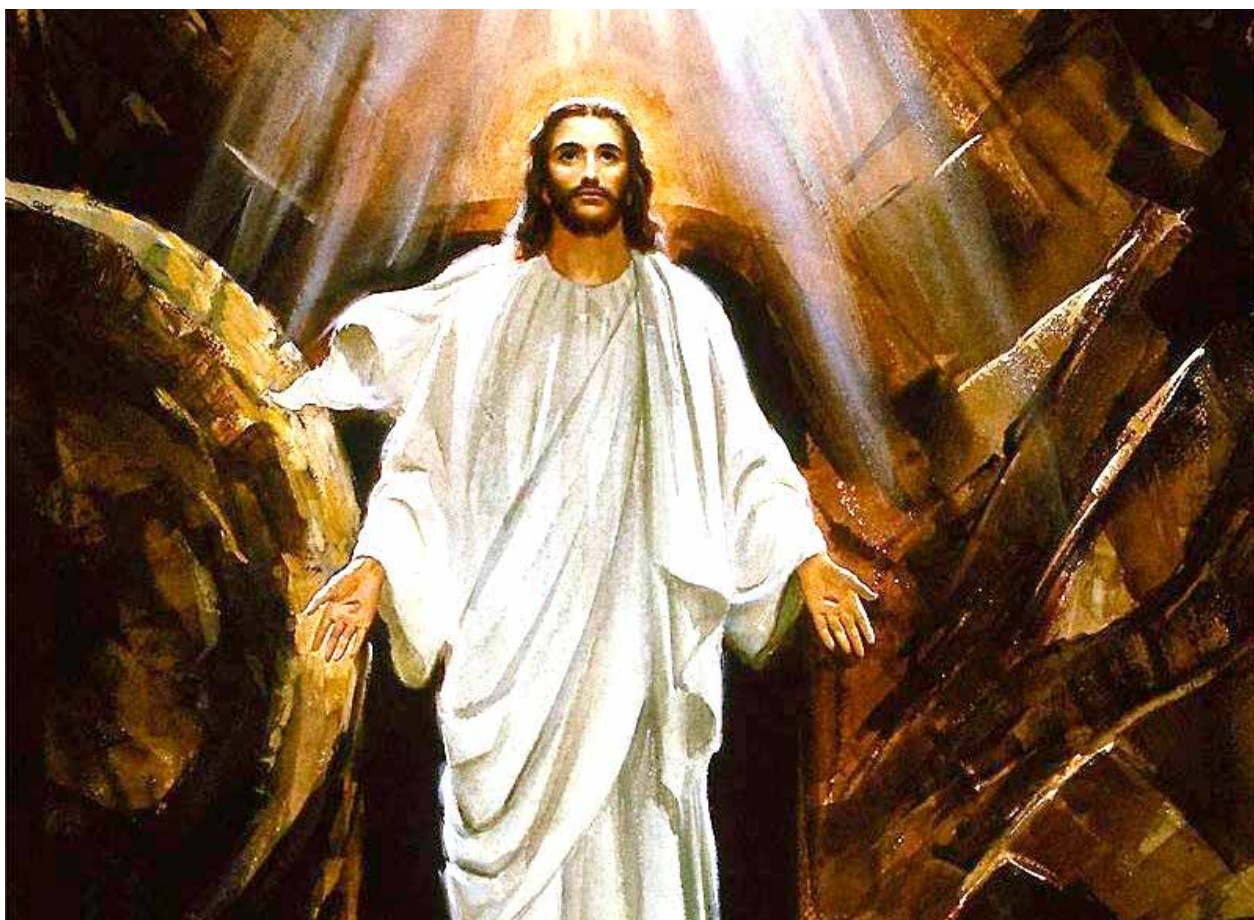
Susret je završen slavljem svete mise koju je predslavio provin-

cijal fra Jozo, uz propovijed p. Sebastiana.

Zahvalni Bogu na primljenom znanju i milosti zajedništva, molimo da ono što je Gospodin posijao uzraste i donese svoj plod u nama.

Mir i dobro!

fra Ivan Slišković

+ Ante Sivrić

Dana 8. siječnja 2025. godine preminuo je Ante Sivrić (1937.), brat našega pokojnog fra Hadrijana Sivrića. Sveta misa zadušnica i sprovodni obredi slavljeni su, 9. siječnja 2025. godine na mjesnom groblju na Služnju.

Njemu i našem pokojnom fra Hadrijanu neka Gospodin udjeli pokoj vječni!

+ Krešo Pandžić

U devedeset petoj godini života, 3. travnja 2025. godine, preminuo je Krešo Pandžić, brat našega pokojnog fra Bazilija Pandžića. Sprovodni obredi i sv. misa zadušnica slavljeni su 5. travnja 2025. godine na groblju Bartuluša u Drinovcima.

Njemu i našem pokojnom fra Baziliju neka Gospodin udjeli pokoj vječni!

+ Danica Puljić

U petak, 21. ožujka 2025. godine u 85. godini života preminula je Danica Puljić ud. Damjana (1940.), jedina sestra našega fra Pavla Maslaća.

Sprovodni obredi i sveta misa zadušnica slavljeni su 22. ožujka 2025. na mjesnom groblju u Rotimlji.

Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!

Biskupu msgr. Petru Paliću predan dokument za pokretanje postupka proglašenja mučenicima fra Andrije Topića i 49 braće

U petak, 7. veljače 2025. godine, dana kada se navršilo punih osamdeset godina od ubojstva naše braće na Širokom Brijegu, u ime generalnoga postulatora Reda manje braće fra Giovangiuseppea Califana, naš provincijal fra Jozo Grbeš predao je biskupu mostarsko-duvanjskom msgr. Petru Paliću potrebnu građu i dokument pod nazivom SUPPLEX LIBELLUS kako bi se pokrenuo postupak za proglašenje mučenicima SLUGU BOŽJIH FRA ANDRIJE TOPIĆA I 49 BRAĆE, ZAVJETOVAНИH REDOVNIKA REDA MANJE BRAĆE.

U vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća ubijena su šezdeset šestorica naše braće. Od tih dana do danas naš vjerni puk i braća naše Provincije čuvali su časnu uspomenu na ubijene fratre. Kada su se stekli uvjeti, Provincija je intenzivno počela tragati za njihovim posmrtnim ostacima, zapisivati svjedočanstva i proučavati okolnosti njihova ubojstva. Iako smo duboko uvjereni da su sva naša braća ubijena nedužna i iz mržnje prema vjeri, uz pomoć Generalne postulature Reda i njihovih suradnika, vicepostulatora i povjesničara, prikupljena građa o okolnostima ubojstva fratara razmatrana je u duhu kršćanske ljubavi prema ubijanim fratriba i zahtjevima kanonskoga procesa. Iz toga je proizišla ova molba i popis Slugu Božjih fra Andrije Topića i 49 braće:

1. fra Andrija Topić
2. fra Marko Barbarić

3. fra Stanko Kraljević
4. fra Ivo Slišković
5. fra Krsto Kraljević
6. fra Arkandeo Nuić
7. fra Dobroslav Šimović
8. fra Tadija Kožul
9. fra Borislav Pandžić
10. fra Žarko Leventić
11. fra Viktor Kosir
12. fra Stjepan Majić
13. fra Ludovik Radoš
14. fra Jozo Bencun
15. fra Leo Petrović
16. fra Rafo Prusina
17. fra Bernardin Smoljan
18. fra Grgo Vasilj
19. fra Kažimir Bebek
20. fra Nenad Pehar
21. fra Valentin Zovko
22. fra Augustin Zubac
23. fra Krešimir Pandžić
24. fra Roland Zlopaša
25. fra Zvonko Grubišić
26. fra Rudo Jurić
27. fra Kornelije Sušac
28. fra Marko Dragičević
29. fra Bono Andačić
30. fra Nevinko Mandić
31. fra Jakov Križić
32. fra Paško Martinac
33. fra Martin Sopta
34. fra Slobodan Lončar
35. fra Petar Sesar
36. fra Mariofil Sivrić
37. fra Julijan Kožul
38. fra Zdenko Zubac
39. fra Melhior Prlić
40. fra Maksimilijan Jurčić
41. fra Radoslav Vukšić
42. fra Fabijan Paponja
43. fra Metod Puljić
44. fra Darinko Mikulić
45. fra Julijan Petrović
46. fra Bonifacije Majić
47. fra Fabijan Kordić
48. fra Andrija Jelčić
49. fra Leonardo Rupčić
50. fra Miljenko Ivanković

Započeti put u ovom postupku stavljamo pod zaštitu Blažene Djevice – na Nebo uznesene i Kraljice mučenika, svetog našeg oca Franje i svih svetih mučenika serafskoga Reda.

Proslavljeno Stepinčevo u New Yorku

U nedjelju, 9. veljače 2025. u hrvatskoj župi sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela, u New Yorku svečano je proslavljen spomendan blaženoga Alojzija Stepinca, tradicionalno prozvanim „Stepinčevo.“ Svetu misu predvodio je, newyorški nadbiskup i metropolit kardinal Timothy M. Dolan uz koncelebraciju župnika fra Nikole Pašalića, župnike župe sv. Dominika u Goraždu don Josipa Tadića te asistenciju župnoga vikara fra Lovre Šimića i kardinalova tajnika don Stephana Ricea. Nakon pozdrava i dobrodošlice koju je župnik fra Nikola Pašalić uputio kardinalu Dolanu, započelo je svečano euharistijsko

slavlje u kojem su, na poseban način, sudjelovali mladi župne zajednice okupljeni u Kolo grupu i Hrvatsku školu „Kardinal Stepinac“. Na sv. misi bili su nazočni diplomatski predstavnici Republike Hrvatske: ministar Gordan Grlić-Radman, veleposlanik Republike Hrvatske u Washingtonu DC Pjer Šimunović, generalni konzul Republike Hrvatske u New Yorku, Nikica Kopačević te drugi djelatnici iz ministarstva te iz konzulata.

Kardinal Dolan je zahvalio župniku na pozivu što može nazočiti tom velikom i važnom danu hrvatske zajednice i izrazio radost što može prevoditi sv. misu u spomen velikom čovjeku

i kardinalu kao što je bio blaženi Alojzije Stepinac.

Evangelje koje je uzeto iz spomena mise blaženoga Stepinca, pročitano je na hrvatskome i engleskome jeziku. Uzoriti kardinal osvrnuo se na velikana Crkve kojega Hrvati tako duboko štiju i kome se rado mole i utječu, blaženoga kardinala Stepinca. Kardinal je započeo svoju homiliju vraćajući se u svoje mlade dane kada je kao srednjoškolac učio o kardinalu Stepincu, o njegovoj žrtvi i spremnosti da služi Bogu, bratu čovjeku i da voli i cijenu svoju domovinu. Nakon toga kardinal Dolan je ukratko prošao kroz Stepinčev život navodeći neke

od osnovnih podataka iz njegova života. Napose se osvrnuo na njegovu pobožnost i predanost molitvi. Dolen je također naglasio kako se Stepinac kao mladi biskup zauzimao za karitativnu djelatnost i pomaganje siroćinji. Kardinal Dolan naglasio je kako je Stepinac bio veliki domoljub no kako nikada nije bio negativni nacionalist koji nije drugima dao pravo na život i na slobodu. „Stepinac je branio druge i njihovu slobodu vjere i izražavanja: i Židove, i Srbe i sve druge. Stepinac je imao snage u najtežim trenucima tadašnje povijesti oduprijeti se s istom snagom nacizmu i komunizmu, u borbi za svakoga čovjeka i njegovu slobodu. Nacisti i komunisti tražili su od njega da njegova „pobožnost“, njegovo „štovanje“ budu ti režimi, no on se s istom snagom i s istim žarom odupro i jednom i drugom režimu poručujući im

da se samo Bog štuje, da se samo Bog obožava, a da se domovina i drugi ljudi poštuju i cijene. Poradi svoje duboka vjere i uvjerenja da se samo Bog štuje i da se samo Bogu moli, Stepinac je bio uhićen i zatvoren. U zatvoru je bio kroz više godina trovan što mu je na koncu i uništilo život. Kardinal Stepinac bio je čovjek načela. Čovjek načela je slobodan i jednak, što nijednom režimu nije odgovaralo. Stepinac je bio čovjek ustrajnosti u dobru koje nikada nije napustio pa ni u najtežim danima svoga zatvorenništva i života; on je čovjek koji je primjer svima nama. I to ne samo vama, nego i meni, mi ne trebamo biti Hrvati da bismo voljeli i cijenili kardinala Stepinca, jer je on bio čovjek za sve, čovjek uvjerenja da svaki čovjek ima pravo na život i pravo na slobodu izražavanja i pravo na svoju vjeru. I danas je sloboda

i pravo na ispovijedanje vjere ugroženo u mnogim krajevima svijeta, i svi ti koji danas trpe diljem svijeta, mogu se ugledati u postojanosti i ustrajnost kardinala Stepinca“.

Kardinal Dolan završio je svoju homiliju zazivajući blaženoga kardinala Stepinca da nas zagovara kod nebeskoga Oca i da moli za sve nas, napose za ustrajnost u dobru. Poslije mise upriličen je kulturni program u dvorani pastoralnih okupljanja gdje su članovi Kolo grupe i Hrvatske škole izveli svečani program. Kardinal se nakon toga sastao osobno s brojnim vjernicima naše župe te s ministrom Grlić-Radmanom koji je također tijekom programa pozdravio sve nazočne, pozivajući nas da budemo svjesni veleposlanci našega hrvatstva i vjere u ovoj drugoj domovini u kojoj živimo i radimo.

(*Franjevci New York*)

Našim bogoslovima dodijeljene dekanove nagrade

Dr. sc. fra Mario Cifrak, vršitelj dužnosti dekana KBF-a, uručio je dekanovu nagradu fra Lucijanu Zeljku (IV. godina) i fra Petru Bunozi (II. godina) za najbolji uspjeh u studiju akademske 2023./2024. godine. Također, fra Anti Dodigu (III. godina) uručio je ovu nagradu za najbolji studentski znanstveni rad. Povodom obilježavanja dana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu upriličena je svečana dodjela dekanovih nagrada, 10. ožujka 2025. godine, u dvorani *Vijenac (fra3net)*.

Čestitamo mladoj braći na ovom akademskom uspjehu!

Novi broj *Hercegovine franciscane*

Potkraj 2024. godine iz tiska je izišao 18. broj *Hercegovine franciscane*. U njemu je 17 članaka i tri prikaza knjiga. Uredio ga je glavni i odgovorni urednik dr. fra Robert Jolić.

Broj donosi sljedeće članke:

U odjeljku „Prigodnice“ tiskana su tri članka:

Dr. fra Tomislav Pervan, Međugorje i vatikanski 'Nihil obstat'. "Kraljica Mira" - Bilješka o duhovnom iskustvu vezanom za Međugorje. Tekst kritički obrađuje nedavno objavljeni dokument Dikasterija za nauk vjere o međugorskom fenomenu (str. 7-18); U rubrici „Dokumenti“ donesen je čitavi navedeni dokument u hrvatskom prijevodu (str. 181-200), kao i „Dekret u vezi s duhovnim iskustvom vezanim za Međugorje“ mjesnoga biskupa Petra Palića (str. 201-202).

U prigodi proslave 800. obljetnice rana sv. Franje dr. fra Darko Tepert napisao je tekst „Uz 800. obljetnicu rana sv. Franje“ (str. 19-33).

A u prigodi proslave 180. obljetnice odcjepljenja hercegovačkih franjevaca od majke provincije Bosne Srebrene (1844.-2024.) fra Antonio Petric donosi tekst „Tri pokušaja odvajanja Hercegovine iz provincije Bosne Srebrene“ (str. 34-44).

U odjeljku „Članci – rasprave – studije“ tiskana su također tri rada:

Dr. fra Ivan Dugandžić, „U vjernosti nasljedovanja i poniznosti služenja. Crkvene službe u svjetlu novoga zavjeta“ (str. 47-61).

Fra Goran Azinović, „Meta-morfoze kroz povijest naspram smrti i pokojnika (filozofsko – te-

ološki pogled)“ (str. 62-76).

Dr. fra Draženko Tomić, „Neke tuđice i posuđenice u odabranim djelima fra Petra Bakule“ (str. 77-95).

U rubrici „Iz franjevačke baštine“ tiskana su također tri rada:

Dr. fra Robert Jolić, „Presudni događaji 19. stoljeća i fra Grgo Martić u njima“ (str. 99-115).

Sandra Medić, „Ljekaruša - Fragment Svaštenjaka fra Ilije Vidoševića“ (str. 116-134).

Drago Ćutuk, „Fra Ljudevit Rupčić - kako su mu jugo-komunisti „pakovali“? (str. 135-154), na temelju izvornih sudskih dokumenata sa suđenju fra Ljudevitu Rupčiću u vrijeme komunističke vlasti.

I u rubrici „Prijevodi“ tiskana su tri rada:

Tracey Rowland, „Ekleziologija danas“ (prijevod: dr. fra Tomislav Pervan), str. 157-162.

Hanna-Barbara Gerl-Falkovitz, „Bog koji nas kuša. O „noći vjere“ kod Edith Stein i Simone Weil“ (prijevod: dr. fra Ivan Ivanda), str. 163-171.

Ulrich Dobhan, „Šutljivi Bog. O tamnoj „noći vjere“ kod Ivana od Križa i Terezije Avilske“ (prijevod: dr. fra Ivan Ivanda), str. 172-178.

U odjeljku „Dokumenti“ tiskana su dva naprijed spomenuta dokumenta vezana za međugorski fenomen – „Nihi obstat“ (str. 181-202).

Slijedi nadasve zanimljiv prijepis fragmenata kronike franjevačkog samostana u Mostaru od 1940. do 1944. pod naslovom Mostarska ratna kronika (prir. R. Jolić), iz koje je vidljivo zauzimanje franjevaca za progonjene u vrijeme rata, kao i ratna događa-

nja općenito u Mostaru i okolici, pa dijelom i u cijeloj Hercegovini (str. 203-238).

Slijedi tekst fra Ante Marića „Bilježnica za milodare glavnog oltara u franjevačkoj crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru 1891. godine“, u kojem je prijepis darovatelja za navedeni veliki oltar, koji je nedavno restauriran i postavljen u novu filijalnu crkvu u Rodoču pokraj Mostara (str. 239-237).

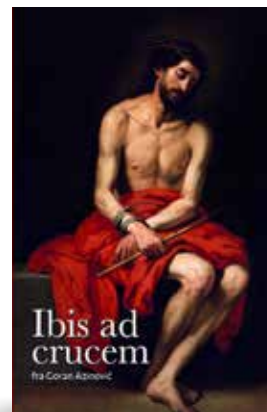
U odjeljku „Osvrti“ objavljen je nadasve vrijedan tekst Antona Šuljića Dragan Markovina i banaliziranje zla. U povodu izlaska „romana“ D. Markovine 14. februar 1941. (str. 277-293), u kojem se uvjerljivo i na temelju izvornih dokumenata pobijaju gnjusne laži o ratnom provincijalu dr. fra Leu Petroviću.

Ibis ad crucem

Knjiga fra Gorana Azinovića *Ibis ad crucem* iz tiska je izašla u prosincu 2024. godine u nakladi Franjevačkoga muzeja i galerije Široki Brijeg, a nastala je kao zbir 236 većinom kraćih tekstova, temeljenih na Božjoj Riječi. Tekstove recenzije potpisuju fra Antonio Šakota, voditelj Hrvatske katoličke misije u Bernu, i dr. Mario Kuprešak, postdoktorand na prestižnom

ETH Zürich. Naime, svaki tekst popraćen je citatom iz Matejeva evanđelja pa djelo čitatelju može poslužiti i kao meditativno štivo jer je, između ostaloga, prožeto i korizmenom tematikom. Naziv *Ibis ad crucem* ili *Ići ćeš na križ* asocijacija je na svojevrsnu parafrazu u dijalogu između Isusa i Poncija Pilata, kojom Pilat Isusa šalje ponajprije na bičevanje pa zatim na teško drvo križa. (Z. Č.)

Svjedoci i svjetionici

U izdanju Informativnog centra Mir – Međugorje objavljena je knjiga dr. fra Tomislava Pervana *Svjedoci i svjetionici*.

Kronološki strukturirana, knjiga donosi svjedočanstva o velikanima vjere kroz povijest Katoličke crkve. Počevši od sv. Jeronima pa sve do svjetlih primjera naših dana knjiga nudi žive primjere junačkog kršćanskog

odnosa prema Bogu i bližnjemu.

Autor jasno i precizno, kao plod iscrpna istraživanja, analizira povijesno ozračje, duhovna i intelektualna, vjerska i kulturna zbivanja u kojima su se pojedini svjedoci i svjetionici nalazili te na taj način potiče čitatelje na zahvalnost prema onima koje nam je božanska providnost darovala kao istinske učitelje, svjedoke i zagovornike.

Učitelju, za Tobom ću kamo god Ti pošao

U nakladi Naših ognjišta iz tiska je izašla knjiga fra Nikole Jurišića *Učitelju, za Tobom ću kamo god Ti pošao*. Riječ je o zbirci tekstova nastalih kroz posljednjih deset godina koja nije samo zbirka misli, već i svjedočanstvo duhovnog puta, susreta čovjeka s Bogom. Knjiga je podijeljena u šest poglavlja, a na kraju se nalazi dodatak „Put križa”, što je posebno važan element u njezinoj strukturi. Iako tekstovi izgledaju kao pjesme, autor napo-

minje da se ne radi o pjesmama u pravome smislu riječi, već o razmišljanjima u slobodnome stihu. Marija Pavković Baković o knjizi govori: *Fra Nikolin pjesnički subjekt se prebacuje u prozni, narativni registar dinamizirajući time vrlo smjelo tematsko-motivski raspon koji se proteže ovom knjigom, a koji se primarno temelji na vjeri. Na drugim interpretivnim razinama prepoznajemo elemente bildungs romana, čime nas ovakva klasifikacija dovodi do*

zaključka da su pred nama tekstovi o konstantnom, procesualnom odrastanju i sazrijevanju kroz kao-tične životne situacije koje su naša zajednička svakodnevnica.

Cvrčak Povjesničar i Mrav Jasko

Prema riječima fra Ante Marića, knjiga *Cvrčak Povjesničar i Mrav Jasko* nudi čitateljima uvid u zanimljive priče i anegdote koje cvrčak dijeli s mravom, učeći ga o povijesti, kulturi, životu i vjeri svog naroda. Ovaj pričač odlikuje se dubokim moralnim porukama, posebno onima koje se tiču međuljudskih odnosa i važnosti obiteljskih zajednica. Autor je istaknuo da priče u knjizi dolaze iz dječjeg lista *Cvrčak*, u kojem je cvrčak postao simpatičan po-

vjesničar koji, unatoč skeptičnom stavu svojih mravljih prijatelja, s mravom dijeli priče iz prošlosti.

Kao posebnu vrijednost ove knjige, fra Ante Marić ističe poruke koje ona nosi, govoreći o važnosti međugeneracijskih odnosa, zajedništva obitelji i očuvanja narodnih vrijednosti, što se u današnjem društvu sve manje cijeni. Predstavljanje ove knjige zasigurno će biti prilika za sve ljubitelje književnosti i kulture da uživaju u ovoj poučnoj i emotivnoj večeri.

Radosno u novi dan

Iz tiska je izašla, u izdanju Glasa Koncila, nova knjiga fra Vladimira Ereša *Radosno u novi dan – Život gledan s pozitivne strane*. Riječ je o zrcima mudrosti koje je fra Vlado prikupljao tijekom života učeći na vlastitom iskustvu te iz mudrosti drugih kako bi pokazao da uz Božje milosrđe i vjeru svaki idući dan može biti pozitivniji i ljepši od prethodnoga. Knjiga nudi za svaki dan u godini promišljanja i pozitivne ideje za svakidašnjicu

te svjedoči „kako Gospodin uvijek pokaže pravi put i kako dobro na kraju pobjeđuje“. Neke od tema o kojima fra Vlado progovara su: sreća, zdravlje, ljubav, obećanja, strah, ustrajnost, odricanje, post, ljutnja, navike, napasti, poniznost, kušnja. Tim tekstovima autor nastoji osnažiti čitatelje da ne budu u strahu kad se suoče s poteškoćama života, nego da učeći iz tih primjera radosno kroče u novi dan koji im Gospodin daruje.

Otac

U ožujku 2025. godine, u nakladi izdavačke kuće Salesiana iz tiska je izašla knjiga fra Josipa Serđe Čavara pod nazivom *Otac*. Knjiga je proizišla iz fra Serđine doktorske disertacije *Duhovno vodstvo i duhovnik pred izazovima krize očinstva i svećeničkog identiteta* iz 2022. godine. Sam autor u uvodu knjige piše: *Taj rad bio mi je polazišna točka u pisanju ove knjige.*

Ocu treba dati puno više prostora i važnosti. Mediji i kultura istisnuli su ga iz svojega govora.

Knjiga je podijeljena na tri veće cjeline. Prva cjelina nosi naslov *Gubitak oca ili kako je došlo do krize*, druga *Pronalazak Oca ili zašto nam je otac prijeko potreban* i treća cjelina s naslovom *Povratak oca ili kako izići iz krize*. Svaka je cjelina dalje podijeljena u tri manje cjeline.

Krvlju opečaćeni za nebo

Sredinom ožujka 2025. godine iz tiska je izašla monumentalna knjiga (na preko 1300 stranica) s cjelovitim, opsežnim životopisima svih ubijenih hercegovačkih franjevacu u Drugom svjetskom ratu i poraću.

Među brojnima koji su kroz stoljeća svojom krvlju natopili zemlju nalazi se i šezdeset i šest franjevacu, članova Hercegovačke franjevačke provincije. Većina ih je ubijena u posljednjoj godini Drugoga svjetskog rata, u veljači i svibnju 1945. Konačno je došlo vrijeme i da objavimo njihove cjelovite, velike životopise, kako bismo i mi sami, njihovi nasljednici na njivi Gospodnjoj u kršnoj Hercegovini, ali i cjelokupna javnost, mogli upoznati njihove životne putove, njihovo školovanje, studij, njihovo znanje i pastoralni rad, kao i obrazovno-odgojnu i karitativ-

nu djelatnost. Sve njihove nade, sve njihove djelatnosti i napore oko vjerskog i obrazovnog rasta svojih vjernika naprasno su prekinuli partizanski metci – iz mržnje na vjeru i njezine službenike. Srećom se i ovaj put pokazala istinitom ona Tertulijanova izjava iz prvih kršćanskih stoljeća da je „krv mučenika sjeme novih kršćana“ (*sanguis martyrū semen christianorū*), pa se Provincija ponovno podigla kao feniks iz pepela i urodila brojnim mladim zvanjima te pokazala svu svoju snagu i čvrstoću u vrijeme desetljeća vladavine bezbožnog komunizma – u dobroj mjeri zahvaljujući svoju vitalnost upravo krvi svoje ubijene braće.

Od 66 životopisa najviše ih je napisao dr. fra Robert Jolić – 43, a sve je ostale dopunio i prerađio. Osim njega životopise su napisali: fra Ante Marić – 8, fra

Ivan Crnogorac – 3, dr. Hrvoje Mandić – 3, dr. Ivica Šarac – 2, fra Mate Logara – 2, fra Stipan Klarić – 2, te po jedan: dr. Pavao Knezović, fra Milan Lončar i fra Antonio Petric.

Držimo da je ovo svojevrsni dar našoj nevino ubijenoj braći uz 80. obljetnicu njihove smrti (samo su dvojica ubijena prije 1945. godine, ostala 64-oro ubijeno su 1945., uglavnom u veljači i svibnju). (R. J.)

Raspored osoblja

PROVINCIJALAT

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
www.franjevci.info
mostar@franjevci.info

PROVINCIJAL

fra Jozo Grbeš

VIKAR PROVINCIJE

fra Miro Šego

DEFINITORI

fra Danko Perutina
fra Ante Bekavac
fra Bože Milić
fra Josip Vlašić
fra Slaven Brekalo

TAJNIK

fra Andrija Majić

EKONOM

fra Jure Barišić

SLUŽBE, VIJEĆA I USTANOVE

IZASLANIK ZA BRAĆU U ŠVICARSKOJ

fra Niko Leutar

MODERATOR TRAJNE FORMACIJE

fra Josip Vlašić

POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU

fra Andrija Majić

DUHOVNI ASISTENT OFS-a

fra Josip Vlašić

DUHOVNI ASISTENT FRAME

fra Ivan Hrkać

VICEPOSTULATURA

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

DELEGAT PROVINCIJE ZA ZAŠTITU MALOLJETNIKA I RANJIVIH ODRASLIH OSOBA

fra Ivan Sesar

VIJEĆE ZA DUHOVNOST

fra Josip Vlašić, pročelnik
Članovi Vijeća: Gvardijani

TAJNIŠTVO ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE fra Ljubo Kurtović, tajnik i promicatelj evangelizacije Članovi Vijeća: Župnici župa povjerenih Provinciji

TAJNIŠTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

fra Ante Bekavac, tajnik
Članovi: Svi odgojitelji, moderator trajne formacije
i promicatelj duhovnih zvanja

VIJEĆE ZA EKONOMIJU

fra Jure Barišić, pročelnik
Članovi: samostanski ekonomi

VIJEĆE ZA INFORMIRANJE, KULTURNO-ZNANSTVENU I IZDAVAČKU DJELATNOST

fra Robert Jolić, pročelnik
fra Ante Marić
fra Ivan Ivanda
fra Miljenko Mića Stojić
fra Ante Bekavac

VIJEĆE ZA KARITATIVNU I SOCIJALNU DJELATNOST

fra Slaven Brekalo, pročelnik
fra Jozo Radoš
fra Dragan Ružić
fra Nikola Rosančić

VIJEĆE ZA KULTURNO-POVIJESNU BAŠTINU, GRADITELJSTVO I SAKRALNU UMJETNOST

fra Miro Šego, pročelnik
Članovi Vijeća: Gvardijani na Širokom Brijegu i
Humcu, u Mostaru, Tomislavgradu, Konjicu, Slano-
me i Dubravi
Dodatni članovi: potrebni stručnjaci iz područja
liturgije, arhitekture, građevinarstva, sakralne um-
jetnosti i konzervatorija

Naša prisutnost (Adresar)

VIJEĆE ZA PRAVDU, MIR I SKRB ZA SVE STVORENO

fra Stanko Mabić, pročelnik
fra Anthony Burnside
fra Mario Knezović
fra Jozo Hrkać

VIJEĆE ZA PASTORALNU SKRB NA PROMICANJU DUHOVNIH ZVANJA

fra Ivan Hrkać, pročelnik – promicatelj duhovnih
zvanja.
Duhovni asistenti Frame

FINANCIJSKO VIJEĆE PROVINCIJE

fra Jure Barišić, ekonom Provincije
fra Miro Šego, vikar Provincije, član
fra Hrvoje Miletić, član

VIJEĆE VICEPOSTULATURE

fra Robert Jolić, pročelnik
fra Miljenko Šteko
fra Ivan Sesar
fra Miljenko Stojić
fra Ante Marić

POVJERENSTVO ZA RJEŠAVANJE STATUSA ŠIROKOBRIJEŠKE GIMNAZIJE

fra Jozo Grbeš, provincijal
fra Ivan Marić ml., širokobriješki gvardijan
fra Josip Vlašić
fra Ivan Penavić

MIR I DOBRO, službeno glasilo

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
mostar@franjevci.info
www.franjevci.info
Odgovorni urednik
fra Jozo Grbeš, provincijal
Glavni urednik
fra Andrija Majić, tajnik Provincije

HERCEGOVINA FRANCISCANA, časopis

fra Robert Jolić, glavni i odgovorni urednik
Uredništvo: fra Ante Bekavac,
fra Ivan Dugandžić,
fra Ivan Ivanda,
fra Mario Knezović,

fra Tomislav Pervan,
fra Iko Skoko,
fra Draženko Tomić

EKONOMAT

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Ekonom
fra Jure Barišić

ARHIV

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-488
faks: (036) 333-489

Arhivar
fra Robert Jolić

Pomoćnik arhivara za fototeku
fra Ante Tomas

KNJIŽNICA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 334-237
fraknjmo2005@gmail.com

Knjižničar
fra Ante Marić

BOGOSLOVI

Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel./faks: +387-1-29-11-931
www.fra3.net

Odgojitelj braće s jed. zavjetima
fra Josip Serdo Čavar

Pomoćni odgojitelj braće s jed. zavjetima
fra Renato Galić

NOVICIJAT

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-583
novicijat@franjevci.info

Odgojitelj novaka
fra Ivan Landeka ml.

Pomoćni odgojitelj novaka
fra Marko Bandić

POSTULATURA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar

Odgojitelj postulanata
fra Andrija Majić

Pomoćni odgojitelj postulanata
fra Svetozar Kraljević

SJEMENIŠTE

FRANJEVAČKO SJEMENIŠTE SINJ
Fratarski prolaz 4
21230 SINJ
frasjemeniste.sinj@gmail.com

Zadužen za skrb o sjemeništarcima
fra Andrija Majić

VICEPOSTULATURA

Kardinala Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: 039-700-325; fax: 039-700-326
mostar@pobijeni.info
www.pobijeni.info

Vicepostulator
fra Miljenko Mića Stojić

INFORMATIVNI CENTAR MIR MEĐUGORJE

fra Danko Perutina – pročelnik
fra Zvonimir Pavičić – dopročelnik
fra Jure Barišić – rizničar
fra Ljubo Kurtović – član
fra Dario Dodig – član

FONDOVI

FOND SOLIDARNOSTI

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

FOND ZA ODGOJ FRATARARA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat.hfp@gmail.com

Pomoć bližnjemu

1. MAJČINO SELO

Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb
Ul. Kralja Tomislava, 71
88266 Bijakovići – Međugorje
tel.: (036) 653-000
faks: (036) 653-020
vita@tel.net.ba
www.mothersvillage.org

Upravno vijeće
fra Branimir Musa, predsjednik
fra Dario Dodig
fra Nikola Rosančić
gosp. Mario Žilić
gđa Andrea Bevanda

Ravnatelj: fra Dragan Ružić

2. MILOSRDNI OTAC

Udruga za pomoć u rehabilitaciji ovisnika
Kralja Tomislava 100
88266 Bijakovići – Međugorje
tel.: (036) 651567
motac@tel.net.ba
www.milosrdni-otac.com/
Predsjednik udruge: fra Dragan Ružić

3. MEĐUGORJE MIR – MAJČINO SELO

Humanitarna udruga
Kralja Tomislava 69
88266 Bijakovići – Međugorje
tel.: (036) 651 704,
medjugorje.caritas@tel.net.ba

Predsjednik udruge:
fra Dragan Ružić

4. DOMPES

Domus panis et spiritus
Franjevačka 1
88000 Mostar
https://dompes-mo.com/hr

Naša prisutnost (Adresar)

info@dompes-mo.com
tel.: + 387 63 789 082

Ravnatelj:
fra Stanko Ćosić

Voditelj:
fra Svetožar Kraljević

Tiskarstvo

FRAM-ZIRAL

Put za Aluminij bb
88 000 Mostar
tel.: (036) 351-281
faks: (036) 352-657
fram@fram.ba
www.fram.ba

Ravnatelj
fra Miro Šego

NAŠA OGNJIŠTA

Trg fra Mije Čuića 1
80240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-859
faks: (034) 352-808
nasa.ognjista@tel.net.ba

Ravnatelj i glavni urednik
fra Gabrijel Mioč

BRAĆA U DOMOVINI

Bosna i Hercegovina

1. HUMAC – SAMOSTAN SV. ANTE

Trg sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški – Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992
www.humac.ba; info@franjevci-humac.info

Uprava
fra Dario Dodig, gvardijan
fra Marko Bandić, sam. vikar i ekonom

Župa sv. Ante

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992

Bratstvo

fra Dario Dodig
gvardijan, župnik
dodigdario@gmail.com

fra Marko Bandić
sam. vikar, sam. ekonom, ž. vikar,
pom. odgojitelj novaka, duh. asistent OFS-a
marko90bandic@gmail.com

fra Radoslav Dragičević
ž. vikar

fra Petar Krasić
de familia

fra Klement Galić
de familia

fra Ferdo Majić
ž. vikar

fra Rade Vukšić
de familia
andrija.vuksic@bluewin.ch

fra Andrija Nikić
de familia
nikic.andrija@tel.net.ba

fra Petar Ljubičić
župni vikar
fra.petar@gmail.com

fra Mladen Herceg
ž. vikar
mladen.herceg@tel.net.ba

fra Vlado Lončar
ž. vikar
vlado.loncar2@gmail.com

fra Marko Dragičević
ž. vikar
marko.dragicevic1947@gmail.com

fra Vlado Buntić
de familia

fra Ivan Matijašević
de familia

fra Ivan Landeka ml.
ž. vikar, odgojitelj novaka
fraivanl@yahoo.com

fra Franjo Markić
ž. vikar
fra.franjo.markic@gmail.com

fra Ante Vukoja
ž. vikar, duhovni asistent Frame
ante.vukoja.ofm@gmail.com

fra Vinko Baćak
ž. vikar
cikitg@gmail.com

GALERIJA MAJKA

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

MUZEJ

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

Ravnatelj: Gvardijan samostana Humac

Kuće i župe samostanskog okružja

1. DRINOVCİ – Župa sv. Mihovila Arkandela
88 344 Drinovci
tel.: (039) 672-425; faks: (039) 672-572

fra Josip Mioč
župnik, duh. asistent Frame
josipmiočsljajo@gmail.com

fra Dario Galić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
dagalic987@gmail.com

2. GORICA – Župa sv. Stjepana

88 345 Sovići
tel.: (039) 670-294
zupni.ured.gorica@gmail.com

fra Marin Karačić
župnik, duhovni asistent OFS-a i Frame
marin.karacic@gmail.com

fra Goran Ćorluka
ž. vikar
corluka1@gmail.com

fra Vinko Mikulić
ž. vikar

HRVATSKA FRANJEVAČKA ARHEOLOŠKA ZBIRKA SV. STJEPANA PRVOMUČENIKA

88 345 Sovići
tel./faks: (039) 670-294

Ravnatelj
fra Ante Marić

Kustos
fra Vinko Mikulić

3. KLOBUK – Župa sv. Marka

88 324 Klobuk
tel./faks: (039) 845-096

fra Ante Kurtović
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
fraantekurtovic@gmail.com

4. RUŽIĆI – Župa sv. Ivana Krstitelja

88 347 Ružići
tel.: (039) 674-291

fra Tomislav Jelić
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
ftj.too@gmail.com

5. TIHALJINA – Župa Bezgrješnoga začeca BDM

88 348 Tihaljina
tel.: (039) 673-004

fra Ljubo Kurtović
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
ljakurtovic96@gmail.com

Naša prisutnost (Adresar)

6. VELJACI – Župa sv. Ilije Proroka

88 326 Vitina
tel.: (039) 841-801
zupni.ured.veljaci@tel.net.ba

fra Ante Kelava
župnik, duhovni asistent Frame
ante.kelaval@gmail.com

fra Branimir Musa
ž. vikar
branemusa@net.hr

fra Željko Grubišić
duhovni asistent OFS-a
zeljko.grubisic@tel.net.ba

7. VITINA – Župa sv. Paškala

88 326 Vitina
tel./faks: (039) 841-890

fra Stanko Mabić
župnik, duh. asistent Frame
stanko.mabic@tel.net.ba

fra Ivan Boras
župni vikar, duh. asistent OFS-a
fraivanboras@gmail.com

2. KONJIC – SAMOSTAN SV. IVANA KRSTITELJA

Omladinska 1.
88 400 Konjic
tel./faks: (036) 730-653

Župa sv. Ivana Krstitelja

Omladinska 1.
88 400 Konjic
zukunft@konjic@gmail.com
tel./faks: (036) 730-653

Bratstvo

fra Ferdo Boban
gvardijan
ferdoboban46@gmail.com

fra Drago Vujević
župnik, sam. vikar, sam. ekonom
adresanovadrango@gmail.com

3. MOSTAR – SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA

Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 327-348
Uprava
fra Danko Perutina, gvardijan
fra Ante Marić, sam. vikar i ekonom

Župa sv. Petra i Pavla

Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 334-231
www.franjevci-mostar.info
zupasvpetraipavla@gmail.com

Bratstvo

fra Jozo Grbeš
provincijal

fra Danko Perutina
gvardijan, definitor, župnik,
dperutina@gmail.com

fra Mijo Križanac
časni brat

fra Ivan Bebek
de familia

fra Ljubo Lebo st.
ispovjednik

fra Svetozar Kraljević
ž. vikar, voditelj Dompesa, pomoćni odgojitelj
postulanata
fr.svetozar@gmail.com

fra Ante Marić
sam. ekonom, prov. knjižničar, ž. vikar
fraante.maric@tel.net.ba

fra Ante Tomas
pomoćnik arhivara za fototeku
ante.tomas@gmail.com

fra Marko Jurić
ž. vikar
fra.markojuric@gmail.com

fra Robert Jolić
arhivar provincije, ž. vikar
rjolic@tel.net.ba

fra Andrija Majić
tajnik Provincije, odgojitelj postulanata, ž. vikar
andrija.majic36@gmail.com

fra Tomislav Crnogorac
ž. vikar, duh. asistent Frame
tomo.crnogorac30@gmail.com

fra Mario Kvesić
časni brat
mariokvesa123@gmail.com

fra David Slišković
bogoslov
davidsliskovic@gmail.com

Kuće i župe samostanskog okružja
1. ČERIN – Župa sv. Stjepana
88 265 Čerin
tel./faks: (036) 652-139
zupni.ured-cerin@tel.net.ba

fra Velimir Bagavac
župnik, duh. asistent Frame
velimirbagavac@yahoo.com

fra Tomislav Sablje
ž. vikar, duhovni asistent OFS-a
tomislavsablje@gmail.com

fra Stjepan Neimarević
ž. vikar

fra Branimir Novokmet
ž. vikar
fbranekmet@gmail.com

2. ČITLUK – Župa Krista Kralja
88 260 Čitluk
tel.: (036) (036) 642-540; 643-710
faks: (036) 640-018
zupa.citluk@tel.net.ba

fra Miro Šego
vikar Provincije, župnik, duh. asistent OFS-a
miro.sego1@tel.net.ba

fra Ivan Slišković
ž. vikar, duh. asistent Frame
ivan.slija@gmail.com

fra Slaven Tomić
ž. vikar
slaventomic@gmail.com

3. GORANCI – Župa Uznesenja BDM
88 000 Mostar
tel.: (036) 381-102

fra Ivan Ivanda
župnik
ivan.ivanda@gmail.com

4. GRADNIĆI – Župa sv. Blaža
88 260 Čitluk
tel./faks: (036) 642-006

fra Nikola Rosančić
župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
nikolarosancic@gmail.com

5. MEĐUGORJE – Župa sv. Jakova apostola
Gospin trg 1
88 266 Međugorje
tel.: (036) 650-206; 650-310, 651-333
faks: (036) 651-444
www.medjugorje.hr

fra Zvonimir Pavičić
župnik, duh. asistent OFS-a
zvonimir.pavicic@gmail.com

fra Ivan Dugandžić
ž. vikar
fra.ivan.dugandzic@gmail.com

fra Karlo Lovrić
ž. vikar
karlo.lovric@medjugorje.hr

fra Slavko Soldo
ž. vikar
slavko.soldo.ss@gmail.com

fra Jozo Grubišić
ž. vikar
jozo34095@gmail.com

Naša prisutnost (Adresar)

fra Dragan Ružić
ž. vikar, ravnatelj Majčina sela
druzic@libero.it

fra Josip Marija Katalinić
časni brat

fra Jure Barišić
ž. vikar, ekonom Provincije
jure.barisic79@gmail.com

fra Antonio Primorac
ž. vikar, osobni tajnik apostolskog vizitatora
toniprimorac3@gmail.com

fra Ivan Hrkać
ž. vikar, područni duh. asistent Frame
ivan.hrkac.fra@gmail.com

fra Marin Mikulić
ž. vikar, duh. asistent Frame
mmikulic429@gmail.com

fra Josip Stanić
đakon
stanicjosip98@gmail.com

Samostan školskih sestara franjevki
Donji Barači 8
88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651 - 578

Duhovnik
fra Tomislav Pervan
tomislav.pervan@tel.net.ba

**4. ŠIROKI BRIJEG –
SAMOSTAN UZNESENJA BDM**
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: (039) 702-900
faks: (039) 702-935

Uprava
fra Ivan Marić ml., gvardijan
fra Augustin Čordaš, sam. vikar
fra Ante Penava, ekonom

Župa Uznesenja BDM
Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
faks: (039) 702-936

Bratstvo

fra Ivan Marić ml.
gvardijan, župnik
maric.iko@gmail.com

fra Dane Karačić
duhovni asistent OFS-a, ž. vikar
fradanek@gmail.com

fra Ante Penava
sam. ekonom, ž. vikar
tonipenava@gmail.com

fra Stanko Banožić
ž. vikar
stanko.banozic@hotmail.com

fra Valentin Vukoja
ž. vikar
metaljke@gmail.com

fra Miljenko Mića Stojić
vicepostulator, župni vikar
www.miljenko.info

fra Augustin Čordaš
sam. vikar i ž. vikar
gusta432@gmail.com

fra Džoni Dragić
ž. vikar
dzoni_mo@hotmail.com

fra Franjo Ćorić
ž. vikar
frafranjocoric@gmail.com

fra Ivan Crnogorac
ž. vikar, duh. asistent Frame
ivan.crnogorac73@gmail.com

fra Željko Tomić
ž. vikar
zeljko20016@gmail.com

fra Petar Topić
ž. vikar
petartopic13@gmail.com

**FRANJEVAČKI MUZEJ I
GALERIJA ŠIROKI BRIJEG**
Kardinala Al. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel/faks: (039) 702-922; 705-816
franjevacka.galerija@gmail.com

www.fmg-sb.com
Ravnatelj: Gvardijan samostan Široki Brijeg

Kuće i župe samostanskog okružja

1. POSUŠJE – Župa Bezgrješnoga začeca BDM
88 240 Posušje
tel.: (039) 681-052
faks: (039) 680-79
fra Jozo Hrkać
župni upravitelj
jozohrkac@gmail.com

fra Ante Leko
ž. vikar

fra Ivan Landeka st.
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
ivan.landeka@tel.net.ba

fra Robert Pejičić
ž. vikar, duh. asistent Frame
fr.robertpejicic@gmail.com

fra Alojzije Slavko Anđelić
ž. vikar
fr.alojzije@gmail.com

fra Robert Cvitanović
đakon
robo.cvita@gmail.com

**FRANJEVAČKI MUZEJ
U KUĆI OCA MOJEGA**
Trg fra Grge Martića 1, 88 240 Posušje
tel: (039) 685-295

2. IZBIČNO – Župa sv. Josipa Radnika
88 220 Široki Brijeg
tel./faks: (039) 719-500

fra Robert Kiš
župnik
zupniuredizbicno@gmail.com

3. KOČERIN – Župa sv. Petra i Pavla
88 226 Kočerin
tel.: (039) 711-300

fra Mario Knezović
župnik, duh. asistent Frame
fra.mario@tel.net.ba

fra Velimir Mandić
ž. vikar, duh. asistent OFS-a
velimir.mandic@tel.net.ba

4. LJUTI DOLAC – Župa sv. Ane
88 223 Ljuti Dolac
tel./faks: (039) 713-169
zupniuredljutidolac@gmail.com

fra Ignacije Alerić
župnik
ignacije.aleric@gmail.com

**5. FRANJEVAČKA KUĆA MASNA LUKA –
Kuća molitve
Kapelanija sv. Ilije Proroka**
p.p. 42
88 240 Posušje
tel./faks: (039) 718-100

fra Josip Vlašić
kapelan Polja, upravitelj kuće, voditelj kuće molitve
josipvl@gmail.com

fra Marko Galić
časni brat, provincijski krojač
galicmarko13@gmail.com

fra Fran Ćorić
fr.coric@gmail.com

6. POSUŠKI GRADAC – Župa sv. Franje Asiškoga
88 243 Broćanac
tel./faks: (039) 694-321
www.posuski-gradac.com

fra Petar Drmić
župnik, duhovni asistent OFS-a i Frame
petar.drmic@tel.net.ba

Naša prisutnost (Adresar)

7. RAKITNO – Župa sv. Ivana Krstitelja

88 245 Rakitno
tel.: (039) 692-126
faks: (039) 692-533

fra Vlatko Soldo
župnik
vladosoldo25@gmail.com

8. RASNO – Župa sv. Franje Asiškog

88 342 Dužice
tel.: (039) 712-555

fra Stipe Biško
župnik
stipe.bisko@gmail.com

5. TOMISLAVGRAD – SAMOSTAN SV. ĆIRILA I METODA

Trg fra Mije Čuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808
www.samostan-tomislavgrad.info

Uprava
fra Bože Milić, gvardijan
fra Hrvoje Miletić, sam. vikar i ekonom

Župa sv. Mihovila Arkandela

Trg fra Mije Čuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808

Bratstvo

fra Bože Milić
definitor i gvardijan
boze.milic@gmail.com

fra Hrvoje Miletić
župnik, sam. ekonom, sam. vikar, duh. asistent
OFS-a
miletichrvoje@yahoo.com

fra Ante Ivanković
de familia

fra Gabrijel Mioč
ž. vikar

fra Luka Zorić
de familia
zoricluka654@gmail.com

fra Ante Pranjić
ž. vikar
a.pranjic@gmx.net

fra Josip Jolić
de familia
jozo.jolic@tel.net.ba

fra Stjepan Martinović
ž. vikar
stjepan.martinovic61@gmail.com

fra Radomir Krišto
časni brat

fra Mate Tadić
ž. vikar
mathetaus@gmail.com

fra Nikola Jurišić
ž. vikar, duhovni asistent Frame
njurismic992@gmail.com

fra Antonio Petric
đakon
a.petric93@gmail.com

FRANJEVAČKI MUZEJ TOMISLAVGRAD

Trg Mije Čuića 2
80 240 Tomislavgrad
Ravnatelj: Gvardijan samostana Tomislavgrad

Kuće i župe samostanskog okružja

1. BUKOVICA – Župa sv. Franje Asiškoga

80 243 Mesihovina
tel./faks: (034) 316-054
bukovicazupa@gmail.com

fra Stipe Marković
župnik, duh. asistent Frame
markovicstipe52@gmail.com

fra Jozo Radoš
ž. vikar, ravnatelj „Kapi ljubavi“

2. KONGORA – Župa Presv. Srca Isusova

80 244 Kongora
tel/fax: (034) 365-600
zupni.ured.kongora@tel.net.ba

fra Mario Ostojić
župnik, vojni kapelan, duh. asistent Frame
mario.ofm@gmail.com

3. ROŠKO POLJE – Župa sv. Ivana Krstitelja

80 247 Roško Polje
tel./faks: (034) 369-105

fra Mladen Rozić
župnik
mladen.rozic@tel.net.ba

4. SEONICA – Župa Uznesenja BDM

80 343 Mesihovina
tel.: (034) 368-043

fra Sretan Ćurčić
župnik, duh. asistent Frame
sretan.curcic@tel.net.ba

5. ŠUICA – Župa sv. Ante Padovanskoga

80 249 Šuica
tel.: (034) 367-100

fra Anthony Burnside
župnik, duh. asistent Frame
asburnsi@bih.net.ba

HRVATSKA

Pozivni telefonski broj 00385

1. BADIJA – SAMOSTAN GOSPE OD ANĐELA

pp 102
20 260 Korčula
tel.: +385-20-712-566
faks: +385-20-711-561

fra Ivan Sesar
upravitelj samostana, delegat Provincije za zaštitu
maloljetnika i ranjivih odraslih osoba, delegat Gen.
ministra za Albaniju i Crnu Goru te gen. vizitator
Provincije Presvetoga Otkupitelja
isesar21@outlook.com

2. OREBIĆ – SAMOSTAN UZNESENJA BDM

Celestinov put 6 – 20250 OREBIĆ
tel. (020) 713-075

fra Šimun Romić
upravitelj samostana
simonrezani@gmail.com

fra Milan Jukić
časni brat, čuvar muzeja i galerije

3. SLANO – SAMOSTAN SV. JERONIMA

Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

Uprava
fra Stipan Klarić, gvardijan
fra Damjan Perić, sam. vikar i ekonom

1. Slano

Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277
samostan.slano@gmail.com

fra Stipan Klarić
gvardijan, župnik
stipanklaric@gmail.com

fra Damjan Perić
časni brat, sam. vikar i ekonom
rujan.kuk.@gmail.com

fra Ante Medić
pastoralni suradnik
ante.medic350@gmail.com

fra Mijo Pinjuh
de familia
fra_mico@bluewin.ch

fra Stipe Pervan
de familia

2. Ošlje

tel.: (020) 752-655
20 205 Topolo

Naša prisutnost (Adresar)

fra Stipan Šarić
župni upravitelj: Ošje i Topolo
stipansaric@gmail.com

fra Ivan Marić st.
župni upravitelj: Smokovljani i Lisac
imaric1967@gmail.com

4. ZAGREB – SAMOSTAN BEZGRJEŠNOGA ZAČEĆA BDM

Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel.: (01) 29-11-931
faks: (01) 29-11-935
www.herc-fra3.net

Uprava
fra Slaven Brekalo, gvardijan
fra Ante Bekavac, sam. vikar i ekonom

Bratstvo

fra Slaven Brekalo
gvardijan, duh. asistent OFS-a

fra Ante Bekavac
definitor, ispovjednik, profesor, sam. vikar i ekonom
antebekavac@gmail.com

fra Josip Serđo Čavar
odgojitelj bogoslova
serdjo_cavar@yahoo.com

fra Šimun Oreč
ispovjednik
fr.simun.orec@gmail.com

fra Slavko Antunović
ispovjednik

fra Jozo Zovko
ispovjednik
padre.jozo@gmail.com

fra Zoran Senjak
ispovjednik
zo.senjak@gmail.com

fra Renato Galić
pomoćni odgojitelj bogoslova,
duh. asistent Frame i bolnički kapelan
renatogalic26@gmail.com

fra Alen Pajić
alen.pajic88@gmail.com

fra Ante Radoš
bogoslov
radosante1@gmail.com

fra Ivica Zovko
KUĆA SV. FRANJE
Dom za starije i nemoćne osobe
Sv. Izidora 5, Odra
10 020 Novi Zagreb
trajni đakon, na liječenju
ivica.zovko@zg.t-com.hr

GOSPIĆKO-SENJSKA BISKUPIJA

Župni ured Uznesenja BDM
53260 Brinje

fra Draženko Tomić
župnik župe Uznesenja BDM u Brinju i upravitelj
župa sv. Antuna Padovanskoga u Letincu i sv. Ivana
Krstitelja u Lipicama.
drazenko_t@yahoo.com

CRNA GORA KOTORSKA BISKUPIJA

Trg Sv. Tripuna 336
85330 Kotor

Msgr. fra Mladen Vukšić
kotorski biskup

BRAĆA U ZAPADNOJ EUROPI

AUSTRIJA

Pozivni telefonski broj 0043

Župe

1. MARIA SAAL
Tanzenberg 1
9063 MARIA SAAL

fra Franjo Vidović
profesor, rektor, župnik
franjo.vidovic@tanzenberg.com

ITALIJA

Pozivni telefonski broj 0039

**SAMOSTAN SV. ANTE –
Međunarodni zavod Anotonianum
(Collegium S. Antonii Patavini in Urbe)**
Via Merulana 124 B
00185 ROMA

fra Miljenko Šteko
gvardijan guardcisa@gmail.com
tel. +39 06 70373470
miljenko.steko@medjugorje.hr

fra Perica Ostojić
student
pegaostojic@gmail.com

Generalna Kurija
Via S. Maria Mediatrix 20
00165 ROMA

fra Vjekoslav Milićević
tajnik Generalnoga ministra
fravjekom@yahoo.com

NJEMAČKA

Pozivni telefonski broj 0049

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AUGSBURG
Alte Gasse 15-A
86152 Augsburg
tel.: (0821) 519-802; 581-839
faks: (0821) 582-702
www.hkm-augsburg.de

fra Ivan Čilić
voditelj misije
ICilic@gmx.de

fra Mate Logara
kapelan u misiji
matelogara@yahoo.com

fra Tomislav Puljić
misionar
tomislavpuljic@yahoo.com

2. NERSINGEN

NEU – ULM
Alte Landstr. 3
89 278 NERSINGEN
tel.: +49 7308-7734
www.hkm-neu-ulm.webnode.com

fra Ivan Leutar
voditelj misije
leutar@vodafone.de

3. SINGEN-VILLINGEN

Rielasingerstr. 41
78224 Singen
tel: (07731) 66-353
fax: +49 (7731) 749-464.
www.hkmsingenvillingen.de
info@hkmsingenvillingen.de
stan: Pfarrhaus St. Nikolaus, Singenerstrasse 14
78315 Bohringen Radolfzell

fra Robert Crnogorac
voditelj misije
robert.crnogorac@gmx.de

ŽUPE

1. AUGSBURG

Inningerstrasse 29
86179 AUGSBURG
tel.: (0821) 881-103; faks: (0821) 883-254

fra Mate Čilić
župnik
mate.cilic@bistum-augsburg.de

TÜBINGEN

Wilhelmsstift Tübingen
Collegiumsgasse 5
72070 Tübingen

fra Ivan Penavić
student, pomoćnik u misiji Singen - Villingen
ivanpenavic@gmail.com

Naša prisutnost (Adresar)

ŠVICARSKA

Pozivni telefonski broj 0041

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AARGAU

Bahnhofplatz 1
5400 BADEN
tel.: 062-8220474
faks: 062-8225775

fra Niko Leutar
voditelj misije
Todistrasse 21
5430 WETTINGEN
nleutar@bluewin.ch

2. BASEL

Allmendstrasse 36
CH – 4058 Basel
tel: +41 61 692 76 40
stanko.cosic@rkk-bs.ch

fra Stanko Ćosić
voditelj misije
stenx84@gmail.com

3. BERN

Zähringerstrasse 40
3012 Bern
tel.: (031) 331-56-52
faks: (031) 332-12-48
www.hkm-bern.com

fra Antonio Šakota
voditelj misije
tonisakota@gmail.com

fra Gojko Zovko
goja.z@bluewin.ch

4. FRAUENFELD

Klosterliweg 7
8500 Frauenfeld
mob.: +41 79 101 42 84
hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch

fra Mika Stojić
voditelj misije
mika.stojic@gmail.com

5. GRAUBÜNDEN

Kath. Kroatenmission
Sardonastrasse 3,
7000 Chur

fra Zlatko Ćorić
voditelj misije
z.zlatko7@gmail.com

6. LAUSANNE - WALLIS

Terbinerstr. 51a
CH - 3930 Visp

fra Vladimir Ereš
fra.vlado@gmx.ch

7. LUZERN

Hrvatska katolička misija
Kath. Kroatenmission
Matthofring 2/4
CH - 6005 Luzern
tel.: +41 41 360 04 47; 041 360 15 04
www.hkm-luzern.ch
hkm.luzern@bluewin.ch

fra Branko Radoš
voditelj misije
branko.rados@gmx.ch
mob.: +41 79 541 35 08

8. SOLOTHURN

HKM Solothurn
Reiserstrasse 83
CH-4600 Olten
tel.: +41-62-2964100
faks: +41-62-294101

fra Šimun Ćorić
voditelj misije
s_coric@bluewin.ch

9. ST. GALLEN

Paradiesstrasse 38
9000 St. Gallen
tel.: (071) 277-83-31, faks: (071) 277-83-36
info@hkm-stgallen.ch; www.hkm-stgallen.ch

fra Marinko Šakota
voditelj misije
marinko.sakota@medjugorje.hr

10. TICINO

Al Mai 18
6528 Camorino
tel.: (091) 840-23-06
faks: (091) 840-29-05

fra Slaven Mijatović
voditelj misije
slavenmijatovic777@gmail.com

11. ZUG

Landhausstr. 15
6340 Baar Zg
tel.: (041) 767-71-43
faks: (041) 767-71-44
hkm@zg.kath.ch

fra Vine Ledušić
voditelj misije
vineledui@yahoo.it

12. ZÜRICH

Kroatische kath. Mission - Zurich
Schlossgasse 32
8003 Zurich
tel.: (044) 455-80-60
faks: (044) 461-19-39
hkm.zuerich@bluewin.ch; www.hkmzuerich.ch

fra Ivan Prusina
voditelj misije
ivan.prusina@bluewin.ch

fra Goran Azinović
misionar
azinus@gmail.com

fra Iko Skoko
misionar
ikoskoko@gmail.com

ŽUPE

1. NETSTAL

Kreuzbühlstr. 9
8754 NETSTAL, Gl
tel.: (055) 640-17-75
faks: (055) 640-57-03

fra Ljubo Leko
župnik župe Netstal i ž. upravitelj župe Glarus
ljubo.leko@bluewin.ch

BRAĆA U KUSTODIJI

Hrvatska franjevačka kustodija Svete Obitelji

4848 South Ellis Avenue
Chicago, IL 60615
773-536-0552
chicagoofm@gmail.com
www.crofranciscans.com

Kustos: fra Nikola Pašalić

FRANJEVAČKI SAMOSTAN SV. ANTE

4848 South Ellis Avenue
Chicago, IL 60615
773-373-3463
chicagoofm@gmail.com

fra Stipe Renić
gvardijan
stiperenic@yahoo.com

fra Marko Puljić-Vlahić
markopofm@gmail.com

fra Josip Nenad Galić
josephgalic@aol.com

fra Pavao Maslač
pmaslach1951@gmail.com

fra Zvonimir Kutleša
zkutlesa@yahoo.ca

fra Danijel Sentić
svečanozavjetovani bogoslov
danijel.sentic@hotmail.com

fra Jakov Jure Nikolić
svečanozavjetovani bogoslov
jure.rkz@gmail.com

Naša prisutnost (Adresar)

HRVATSKI ETNIČKI INSTITUT

4851 South Drexel Boulevard
Chicago, IL 60615
773-536-0552

Ravnatelj: fra Antonio Musa
fr.antoniomusa@gmail.com

hei@dijaspora.hr
www.croatian-institute.org

HRVATSKA ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA

502 West 41st Street
Cardinal Stepinac Place
New York, NY 10036
Tel: (212) 563-3395
Fax: (212) 868-1203

fra Nikola Pašalić
župnik
kuca502@gmail.com

fra Lovro Šimić
ž. vikar, ravnatelj Hrvatske škole
fralovro13@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. JERONIMA

2823 South Princeton Avenue
Cardinal Stepinac Way
Chicago, IL 60616
Tel: (312) 842-1871
Fax: (312) 842-6427
stjeromecroatian@gmail.com
www.stjeromecroatian.org

fra Antonio Musa
župnik
fr.antoniomusa@gmail.com

fra Ante Begić
ž. vikar
antebbegic@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SRCA ISUSOVA

2864 East 96th St.
Chicago, IL 60617
Phone: (773) 768-1423
Fax: (773) 768-3750

fra Stephen Bedenikovich
župnik
sbofm26@comcast.net
www.sacredheartcroatian.org

fra Luka Ćorić
ž. vikar
lukacoric25@gmail.com

HRVATSKA MISIJA BL. ALOJZIJA STEPINCA

6346 NORTH Ridge Avenue
Chicago, IL 60660
Tel: (773) 262-0535
Fax: (773) 262-4603

fra Gabrijel Škibola,
župnik
gabrijelskibola@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SRCA ISUSOVA

917 North 49th Street
Milwaukee, WI 53208-3017
Phone: 414-774-9418
Fax: 414-774-7406
www.sacredheartmilwaukee.org

fra Dražan Boras
župnik
brljica@yahoo.com
www.blessedstepinac.com

HRVATSKA ŽUPA SV. JOSIPA

2112 South 12th Street
St. Louis, MO 63104
Tel: (314) 771-0958
Fax: 314-771-0958

fra Stjepan Pandžić
župnik
fr.pandzic@gmail.com

KANADA

HRVATSKO FRANJEVAČKO SREDIŠTE I ŽUPA KRALJICE MIRA

9118 Winston Churchill Boulevard
Norval, ON, L0P 1K0
Tel: 905-456-3203
Fax: 905-450-8771
cfcnorval@gmail.com
www.norvalqueenofpeace.com

fra Robert Kavelj
župnik
kaveljlith@gmail.com

fra Stipe Rotim
ž. vikar
stipe.rotim13@gmail.com

fra Ljubo Branimir Lebo, ml.
ž. vikar
ljubo@cogeco.net

HRVATSKA ŽUPA SV. OBITELJI
180 Schweitzer Street
Kitchener, ON, N2K 2R5
Tel: (519) 743-7121
Fax: (519) 571-0115

fra Veselko Kvesić
župnik
vkvesic61@gmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. LEOPOLDA MANDIĆA
2889 Westminster Drive
London, ON N6N 1L7
Tel: (519) 681-8472;
Fax: (519) 681-2120

fra Ivica Majstorović
župnik
frivicam@hotmail.com

HRVATSKA ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOGA
1701 Turner Road
Windsor, Ont. N8W 3J9
Tel. 519-252-6871

fra Miro Grubišić
župnik
framiro@sentex.ca

HRVATSKA ŽUPA SV. NIKOLE TAVELIĆA
4990 Place de la Savane
Montreal, Quebec, H4P 1Z6
Tel: 514 -739-7497
Fax: 514 -737-6803
croatianchurchmtl@gmail.com
www.croatianchurchmtl.ca

fra Dragan Bolčić
župnik
draganbolcic@gmail.com

KONGO

La province St Benoit l'Africain
Av. Likasi 636, Lubumbashi
R.D. Congo

fra Pero Čuić
pperocuic@yahoo.fr

SVETA ZEMLJA

Samostan sv. Katarine ad Nativitem:
P.O.B. 45 Bethlehem

fra Jago Soče
orguljaš

Terra Sancta College
2, Keren Hayesod Street
P.O.B. 871
91008 Jerusalem
ISRAEL

fra Željko Barbarić
sam. ekonom, profesor, duhovnik bogoslova, povje-
renik KSZ za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba
zeljkobarbaric@gmail.com

BRAĆA S PRIVREMENIM ZAVJETIMA
SAMOSTAN BEZGREŠNOGA ZAČEĆA BDM
ZAGREB

1. godina

fra Dragan Čabreja
fra Zoran Tomić
fra Joel Sirovina
fra Mario Širić

2. godina

fra Andrija Ante Vasilj
fra Franjo Vasilj
fra Josip Pavlović
fra Karlo Šakota
fra Stipe Ilić

Naša prisutnost (Adresar)

fra Petar Bunoza
fra Bože Dodig

3. godina

fra Ante Dodig
fra Danijel Milićević
fra Luka Bešlić

4. godina

fra Antonio Ramljak
fra Filip Miloš
fra Franjo Brbor
fra Ivan Lovrić
fra Lucijan Zeljko
fra Ante Vlašić
fra Robert Radić

SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA MOSTAR

fra Alen Barać

SAMOSTAN SV. ANTE CHICAGO

fra Marko Vukadin

NOVACI

fra Andrija Šego
fra Petar Zrinušić
fra Tomislav Barać
fra Mate Tadić
fra Marko Lasić
fra Bože Tolo
fra Renato Prusina
fra Ivan Vasilj

POSTULANTI

Ivan Dedić
Patrik Šušak

SJEMENIŠTARCI

4. razred

Matija Ćorić

2. razred

Anton Vlaho
Nikola Boto

1. razred

Josip Zovko

ET DIXIT TECUM SUM,
ALLELUIA. Ps 138